

Hodnocení projektu „Ovoce do škol“ za školní rok 2012/2013

Hodnocení projektu „Ovoce do škol“ proběhlo formou dotazníkového šetření od 12. 4. do 5. 5. 2013. Z počtu 3363 základních škol, zapojených do projektu, jich na hodnocení spolupracovalo **86,5 %** (odpovídali ředitelé škol). Dotazník také vyplnilo všech 14 dodavatelů zúčastněných v projektu. Kromě toho bylo letos poprvé realizováno šetření též **mezi rodiči žáků 1. stupně**, kteří byli do projektu zapojeni, **a také žáků 6. ročníku** na těchto školách, kteří již projektem prošli. Sběr dat od rodičů žáků proběhl **od 11. 1. do 3. 4. 2013**. Ve školách zapojených do projektu dotazník vyplnilo **16 796 rodičů žáků 1. - 6. ročníku**, z čehož 16 591 bylo rodičů žáků 1. - 5. ročníku. Vezmeme-li v potaz, že do projektu bylo ve školním roce 2012/13 zapojeno 416 670 žáků 1. stupně, bylo jich rodiči v šetření zastoupeno 3,98 %. Pro nedostatečný počet zástupců žáků 6. ročníku a také žáků se speciálními vzdělávacími potřebami nejsou ve výzkumných zprávách samostatné výsledky za tyto dvě skupiny respondentů prezentovány.

Organizace a realizace projektu Ovoce do škol na školách

- Téměř na polovině škol byl osobou odpovědnou za projekt Ovoce do škol **ředitel či jeho zástupce** (46,5 %) a na pětina **jiný pedagogický pracovník** (20 %).
- **Školy ve velkých sídlech** s více než 50 tisíci obyvateli si do pozice odpovědné osoby volily pedagogického pracovníka (tj. ředitele, učitele apod.) **nejméně často** a se snižujícím se počtem obyvatel v obci pak podíl škol s pedagogickým pracovníkem jako odpovědnou osobou stoupá. Obdobně platí, že **školy s menším počtem žáků**, než je 100, si do pozice odpovědné osoby za projekt volily pedagogického pracovníka **častěji** než školy s vyšším počtem žáků. Co se rozdělení **dle krajů** týče, v Praze byl podíl škol s pedagogickým pracovníkem jako odpovědnou osobou nejnižší a v Pardubickém kraji nejvyšší.

- V naprosté většině škol se ovoce a zelenina v tomto školním roce nejčastěji **rozdávala o přestávkách mezi vyučovacími hodinami** a nejméně často naopak v některé z vyučovacích hodin. Zároveň byly ovoce a zelenina nejčastěji vydávány **ve třídách**, nejméně často pak ve školním bufetu.
- Téměř ve třech pětinach škol žákům ovoce a zeleninu ve školním roce 2012/13 rozdával **jiný pedagogický pracovník**, než je ředitel či jeho zástupce (tj. zejména učitel). Téměř pětina škol také uvedla, že byl do této práce zapojen **zaměstnanec správy či údržby**, např. školník/ice.
- Na školách, kde byl **odpovědnou osobou** za projekt ředitel, jeho zástupce, učitel či jiný pedagogický personál, častěji nastávalo, že také pedagogický personál ovoce a zeleninu **rozdával**. Pedagogický personál byl také častěji do rozdávání ovoce a zeleniny zapojen ve školách určených výhradně **pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami** než ve školách běžných.
- Co se týče **doprovodných aktivit**, nejčastější bylo, že školy přistoupily k rozvinutí tématu ovoce a zeleniny ve výuce (85,1 %) a že realizovaly projekty v rámci environmentální výchovy (41,4 %).
- **Školy běžné** častěji pořádaly osvětové přednášky a programy, častěji také rozvinuly téma ovoce a zeleniny ve výuce a účastnily se některého celostátního projektu. Naopak **školy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami** častěji pořádaly školní projektové dny, projekty environmentální výchovy a zejména výrazně častěji pěstovaly ovoce a zeleninu na školním pozemku. Pořádání soutěží a rozvinutí tématu ovoce a zeleniny ve výuce dále uvedl vyšší podíl škol, **kde je za projekt odpovědná osoba pedagogickým pracovníkem**.
- Mezi školami **zapojenými do sítě Škol podporujících zdraví** byl vyšší podíl těch, které realizovaly školní projektové dny, projekty environmentální výchovy a účastnily se celostátního projektu, než mezi ostatními školami, které do této sítě zapojené nejsou.

- **Oproti minulému školnímu roku** se téměř zdvojnásobil podíl škol, které realizovaly **osvětové přednášky a programy** realizované externími odborníky. Od roku 2010/11 také postupně rostl podíl škol, které realizovaly **školní projektové dny**.
- **Školní jídelnu** měli dle odpovědí v tomto šetření k dispozici žáci na 87,7 % škol zapojených do projektu Ovoce do škol. Oproti tomu školní bufet či kantýna byl žákům k dispozici na 25,5 % škol zapojených do projektu a automat, který nabízí jiné potraviny, než je ovoce a zelenina rozdávané v rámci projektu, mělo pouze 16,2 % škol zapojených do projektu.
- Zatímco 90,6 % škol, které měly školní jídelnu, uvedlo, že žákům tato jídelna **nabízela mj. ovoce a zeleninu**, ve školní kantýně či bufetu byly ovoce a zelenina nabízeny jen ve 23,8 % škol, které školní bufet či kantýnu mají, a v automatu v 7,5 % škol, které nějakým automatem disponují (vyjma automatů, pomocí kterých se distribuuje ovoce a zelenina v rámci projektu Ovoce do škol).

Spolupráce s dodavatelem ovoce a zeleniny

- Pět dodavatelů ze 14 ve školním roce 2012/13 uvedlo, že ovoce a zeleninu do škol dodává **čtyřikrát do měsíce**, jeden třikrát do měsíce, pět dvakrát do měsíce a tři jedenkrát měsíčně. V porovnání s předchozími roky se výrazně zvýšil podíl dodavatelů, kteří školám (v průměru) doručovali čtyři dodávky do měsíce – zejména na úkor odpovědi, že dodavatel školám doručoval 3 dodávky za měsíc.
- Ve školním roce 2012/13 dále pět dodavatelů uvedlo, že dodává **do všech škol ovoce a zeleninu ve stejných intervalech**. Z ostatních devíti jich sedm uvedlo, že záleží na **dohodě se školou**, tři zohledňovali vzdálenost školy, dva počet žáků zapojených do projektu a jeden kapacitu automatu.
- Jeden žák v projektu Ovoce do škol dostal **v březnu 2013** v jedné dávce **v průměru 441 gramů ovoce či zeleniny**, což je srovnatelné množství s minulým školním rokem.

- Stejně jako minulý rok, i letos dodavatelé zpravidla školám dodávali v jedné dávce **1 až 4 kusy ovoce či zeleniny**. Přitom letos stoupl podíl dodavatelů, kteří dodávali (alespoň občas) 4 kusy ovoce či zeleniny. Dodávání 3 a 4 kusů ovoce či zeleniny se navíc stalo častější, dodávání 1 kusu naopak méně časté.
- Vezmeme-li v potaz pouze školy, které vyjádřily nějaký názor na to, **zda stávající frekvence dodávek plní svou výchovnou roli**, pak celkově 77 % škol uvedlo určitě či spíše ano a zbylých 23 % naopak určitě či spíše ne.
- **Nejčastěji** dodávanými produkty byla jednoznačně **jablka**. Po nich následují mandarinky, pomeranče a kiwi (tyto druhy doručovali všichni dodavatelé). Naopak okurky žákům doručovaly jen dvě firmy, při čemž pro jednu šlo o méně doručovaný druh ovoce či zeleniny a pro druhou o zřídka doručovaný.
- **Z častěji doručovaných druhů oproti minulému školnímu roku** poklesl podíl dodavatelů, kteří do škol dodávali hrušky a pokles v četnosti dodávek zaznamenala i kiwi. Naopak stoupl podíl dodavatelů, kteří do škol dodávali banány.
- I v tomto školním roce **většina škol nemohla nikdy ovlivnit**, jaké druhy ovoce a/či zeleniny jim dodavatel doručí (80,2 %). Oproti předešlým školním rokům však došlo ke **snížení tohoto podílu** (ve školním roce 2010/11 to bylo 86,7 %, ve školním roce 2011/12 pak 86,1 %).
- Ve školním roce 2012/13 (jako i v předešlých školních rocích) bylo **nejčastější**, že dodavatelé do škol dodávali **samostatné kusy ovoce a zeleniny nebo zabalené celé kusy**.
- Oproti minulému školnímu roku se **snížil podíl dodavatelů, kteří školám dodávali většinu ovoce a zeleniny vypěstované v České republice**, a naopak se navýšil zejména podíl dodavatelů, kteří školám doručovali většinu ovoce a zeleniny původem z jiných států Evropské unie. Celkem **11 ze 14 dodavatelů** navíc ve školním roce 2012/13 dodávalo výhradně ovoce a zeleninu vypěstovanou **jinou společností či subjektem** (podobně tomu bylo i před rokem).

- Dodavatelé doručovali v největší míře do škol ovoce a zeleninu pocházející z **konvenční produkce**, méně často již z **integrované** produkce a nakonec ovoce a zeleninu z **bioprodukce** doručovali do škol jen tři dodavatelé a jednalo se pouze o menšinu produktů doručovaných školám. V meziročním srovnání si lze zejména všimnout, že oproti minulému školnímu roku dodávaly firmy dle své výpovědi **větší podíl konvenční produkce** – ani jedna firma již neuvédla, že by konvenční produkty vůbec školám nedoručovala.
- Ze škol, které uvedly nějaké hodnocení spolupráce s dodavatelem, jich **celkově s dodavatelem** bylo (**určitě či spíše**) **spokojených 95,9 %**; s formou, v jaké jsou produkty dodávány, bylo spokojených 95,1 % škol, s kvalitou 94,1 % škol a s rozmanitostí pak 90,4 % škol.
- Kromě samotného dodávání ovoce a zeleniny mohli dodavatelé nabídnout školám i některé **doprovodné aktivity**. Deset ze čtrnácti dodavatelů uvedlo, že školám nabídli informační podporu, pět spoluúčast na školních projektech a akcích, tři nabídli školám exkurze a jeden jiné aktivity. Celkem čtyři dodavatelé žádné doprovodné aktivity školám nenabízeli.
- Oproti minulému školnímu roku **stoupl podíl dodavatelů, kteří školám nenabízeli žádné doprovodné aktivity** (ze 3 z 15 na 4 ze 14), a naopak klesl podíl dodavatelů, kteří nabízeli školám jiné než uvedené aktivity (ze 3 z 15 na 1 ze 14).
- Oproti minulému školnímu roku došlo též k **poklesu míry využití** doprovodných aktivit školami.

Informovanost a zdroje informací k projektu „Ovoce do škol“

- Jednoznačně **nejznámějším a nepoužívanějším zdrojem informací** k projektu Ovoce do škol byly ve školním roce 2012/13 webové stránky www.ovocedoskol.szif.cz. Dalším často užívaným zdrojem bylo CD „Všecky švestky mají pecky“ s omalovacími listy, nicméně známější než toto CD byly webové stránky www.bezpecnostpotravin.cz.
- Užívání a obeznámenost s CD „Všecky švestky mají pecky“ s omalovacími listy byla největší mezi **malými školami do 50 žáků** v projektu a s rostoucím počtem žáků v projektu na škole pak klesala. Navíc tento zdroj informací znal i používal vyšší podíl škol s **veřejným zřizovatelem** než škol s neveřejným zřizovatelem.
- **Webové stránky** www.bezpecnostpotravin.cz, www.viscojis.cz, portál Evropské unie (http://europa.eu/index_cs.htm) i portál EU o veřejném zdraví **znal i používal vyšší podíl škol určených výhradně pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami než škol běžných**.
- Až na CD „Všecky švestky mají pecky“ s omalovacími listy byly školy **zapojené do sítě Škol podporujících zdraví** se všemi uvedenými informačními zdroji statisticky významně obeznámenější než školy, které do této sítě zapojené nejsou. S CD „Všecky švestky mají pecky“ s omalovacími listy byly pak obeznámenější školy, na kterých byl za projekt odpovědnou osobou **některý pedagogický pracovník** (např. ředitel, jeho zástupce, učitel apod.).
- **Oproti minulému školnímu roku** stoupl podíl škol, které znaly a používaly CD „Všecky švestky mají pecky“ s omalovacími listy a zvýšil se i podíl škol, které znaly, ale nepoužívaly portál www.bezpecnostpotravin.cz. Naopak o trochu poklesl podíl škol, které využívaly informační portál Evropské unie o veřejném zdraví.
- Správnou odpověď na otázku, **kolikrát za den by měl člověk sníst porci ovoce či zeleniny**, tedy „5krát denně“, uvedlo **25,5 % ředitelů škol** (příp. jiných zástupců škol

v tomto šetření). Téměř polovina jich uvedla odpověď 3krát denně (47 %), další čtvrtina odpověď 1krát denně (24,7 %) a osm jich uvedlo odpověď 7krát denně (0,3 %). Zbýlých 2,6 % ředitelů škol nebylo s tímto doporučením obeznámeno.

- **Větší podíl správné odpovědi** (tj. 5krát denně) byl uveden od ředitelů škol určených výhradně pro žáky se **speciálními vzdělávacími potřebami** (35,2 %) než od ředitelů škol běžných (24,8 %).
- Oproti minulému školnímu roku **vzrostl podíl správných odpovědí** (5krát denně) z 18,3 % na 25,5 %. Ve školním roce 2010/11 bylo přitom správných odpovědí jen 15,4 %; lze tedy říci, že obeznámenost škol s tímto doporučením mírně stoupá.
- **Do sítě Škol podporujících zdraví** bylo ve školním roce 2012/13 zapojeno **15,4 % škol**, které se účastnily projektu Ovoce do škol.
- V sídlech s maximálně **5 tisíci obyvateli** byl podíl škol zapojených do sítě Škol podporujících zdraví **nejnižší** (12,3 %), naopak v sídlech s 10–20 tisíci obyvateli pak nejvyšší (22,7 %). **Čím měla škola více žáků zapojených do projektu Ovoce do škol**, tím častěji byla daná škola také zapojena do sítě Škol podporujících zdraví. Mezi školami s maximálně 50 žáky jich bylo 10,9 %, mezi školami s více než 200 žáky pak 21,8 %.

Spolupráce s rodiči, vliv rodinného zázemí

- Nejčastějším způsobem, jakým byli o projektu Ovoce do škol v tomto školním roce informováni či do tohoto projektu zapojeni rodiče, bylo **předání základních organizačních informací** k projektu (79,4 %) a **zveřejnění informací na webových stránkách** školy, ke kterým mají rodiče přístup (65,9 %). Dvě pětiny škol také rodiče **informovaly o poslání projektu** a stanovených cílech (41,4 %) a téměř pětina uvedla, že rodičům byla předána **doporučení ohledně správné životosprávy** dětí (18,3 %).

- Informace na **webových** stránkách školy zveřejnil **větší podíl škol běžných** (66,4 %) než určených výhradně pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (57,8 %). Naopak **doporučení** k životosprávě dětí předávaly rodičům ve větší míře školy určené výhradně pro **žáky se speciálními vzdělávacími potřebami** (26,1 %) než školy běžné (17,8 %).
- Oproti minulému školnímu roku vzrostl podíl škol, které rodiče žáků **informovaly na webových stránkách školy** – mezi sledovanými roky lze vidět postupný nárůst podílu škol, které k tomuto kroku přistoupily. Naopak ve sledovaných rocích se postupně snižoval podíl škol, které **kromě povinného vylepení plakátu** na školu další kroky k informování či zapojování rodičů nepodnikaly.
- **Nedostatečný zájem či podporu** projektu Ovoce do škol ze strany (některých) rodičů vnímalo celkem 28,7 % škol. Ze škol, které **nějaký deficit zaregistrovaly**, polovina uvedla, že jej vnímá u většiny rodičů (51 %) a dalších 8,6 % dokonce u všech rodičů. Celkem 14,7 % jich pak uvedlo, že se týká poloviny rodičů, a 25,6 % menšiny rodičů.
- Mezi školami určenými výhradně pro žáky se **speciálními vzdělávacími potřebami** (SVP) bylo těch, které nevnímaly ze strany (některých) rodičů dostatečnou podporu či zájem o projekt Ovoce do škol, 42,7 % oproti 27,7 % takových případů mezi běžnými školami. Zároveň školy pro žáky se SVP, které zaregistrovaly nějaký nezájem ze strany (některých) rodičů, vnímaly tento nezájem v průměru u vyššího podílu rodičů než školy běžné, které zaregistrovaly nějaký nezájem.
- Mezi školami zapojenými **do sítě Škol podporujících zdraví**, bylo těch, které nevnímaly ze strany rodičů dostatečnou podporu projektu Ovoce do škol, 24,6 % oproti 29,5 % takových případů mezi školami, které do této sítě zapojeny nebyly. Školy zapojené do sítě Škol podporujících zdraví, které zaregistrovaly nějaký nezájem ze strany (některých) rodičů, vnímaly zároveň tento nezájem v průměru u nižšího podílu rodičů než školy do této sítě nezapojené, které zaregistrovaly nějaký nezájem.
- **Z uvedených možných důvodů nezájmu rodičů o projekt hrály všechny nezanedbatelnou roli** (tj. nízký socioekonomický status rodičů; jejich celková

vytíženost; že rodiče tématu spotřeby ovoce a zeleniny nepřikládali důležitost či že byli rodiče názoru, že spotřeba ovoce a zeleniny je u jejich dětí dostatečná). **Nejhůře se školám odpovídalo** na dotaz, u jakého podílu rodičů je nedostatečný zájem zapříčiněn tím, že rodiče jsou názoru, že spotřeba ovoce a zeleniny je u jejich dětí dostatečná.

- Z pražských škol, které ze strany (některého) z rodičů žáků zaznamenaly nedostatečný zájem o projekt Ovoce do škol a jeho podporu jich pětina uvedla, že ani v jednom případě není tento nezáměr odůvodněný nízkým **socioekonomickým statusem** (19,4 %). Naopak v Karlovarském a Libereckém kraji neuvedla ani jedna škola, že by tento důvod zcela chyběl. Pražské školy spolu se školami na Vysočině uvedly celkově nejnižší výskyt tohoto odůvodnění. Naopak v kraji Karlovarském a Ústeckém byl tento důvod nejrozšířenější.
- Mezi školami určenými výhradně pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami bylo o poznání častější, že si nedostatečný zájem rodičů o projekt odůvodňovaly jejich nízkým socioekonomickým statusem než mezi školami běžnými.
- **Celkovou vytížeností** rodičů si nedostatečný zájem rodičů o projekt **nejčastěji** vysvětlovaly školy v obcích s maximálně 5 tisíci obyvateli a také v obcích s více než 50 tisíci obyvateli.
- Celková vytíženost rodičů dále stála dle odpovědí ředitelů škol za nezáměrem některých rodičů o projekt častěji ve školách běžných než těch určených pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Důvod, že rodiče tématu spotřeby ovoce a zeleniny **nepřikládají důležitost**, pak uvedly jako výrazně častější školy určené výhradně pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami než školy běžné.
- Ve školním roce 2012/13 se **ve školních jídelnách stravovalo** 77,95 % žáků 1. stupně, což je téměř stejný podíl jako v předchozím školním roce (77,05 %).

- Podle ředitelů škol byly **nejrozšířenějšími špatnými stravovacími návyky** z výše uvedených potíže s konzumací **zeleninové polévky**, dále s konzumací ovoce a zeleniny v tepelné úpravě a poté v podobě salátů. Naopak nejméně problémů bylo u dětí vyzorováno při konzumaci 100% nepřislažované ovocné či zeleninové šťávy a poměrně málo potíží bylo zaznamenáno též s konzumací čerstvého kusu ovoce či zeleniny.
- Ve školách určených výhradně pro žáky se **speciálními vzdělávacími potřebami** byl problém žáků s konzumací zeleninové polévky i tepelně upraveného ovoce či zeleniny méně častý než ve školách běžných.
- Ve školách s maximálně 50 žáky zapojenými do projektu vnímali dále ředitelé problémy žáků s konzumací **tepelně upraveného ovoce a zeleniny** jako méně rozšířené než v kategoriích škol s více žáky v projektu. Zároveň dvě pětiny škol s maximálně 50 žáky v projektu uvedly, že problém **vypít 100% nepřislažovanou ovocnou či zeleninovou šťávu** nemá (téměř) žádný žák 1. stupně (41,1 %), v ostatních kategoriích škol dle počtu žáků v projektu se podíl této odpovědi pohyboval kolem jedné třetiny (32 % – 34,1 %).

Domácnosti žáků a stravovací zvyky

- **Zásady pravidelného stravování** (např. aspoň pět jídel denně, každodenní snídaně) dodržují podle výpovědi rodičů žáků v projektu **častěji žáci ze škol v největších městech** nad 50 tisíc obyvatel, resp. z **Prahy**, a žáci **nejnižších ročníků ZŠ**.
- **Problémy s pravidelným stravováním** se týkají nejčastěji žáků z **Karlovarského kraje** a žáků **4. a 5. ročníku**.
- Stravovací návyky **žáka a jeho rodiče** (obvykle matky) spolu **souvisejí, vztah je ale slabý**.

- Ačkoliv **žáci 1. ročníku vynechávají snídani nejméně ze všech ročníků** (v průměru jen jednou za dva pracovní týdny), **snídani odmítají častěji** než starší děti.
- Odmítání snídaně řeší rodiče nejčastěji **motivováním, přinucením** (většinou otcové) nebo **podáním něčeho chutnějšího** (většinou matky).
- **Svačtinu** dostávají děti připravenou **téměř každý den**, přičemž se **občas podílejí na rozhodování, co dostanou**. Příprava svačiny je stejně častá ve všech krajích i obcích různé velikosti, pouze starší děti dostávají svačtinu připravenou méně často než mladší.
- Zejména ve **velkých městech obědvají** děti téměř každý pracovní den ve **školní jídelně**, nejméně často je to v Karlovarském a Ústeckém kraji.
- Co se **večeře** týče, **jako nejčastější se jeví situace, že děti večeří alespoň s jedním rodičem** a poté že večeří **všichni dohromady**. Méně často již nastávalo, že večeře byla připravena jen pro dítě a nejméně často docházelo k situaci, že každý večeřel dle vlastního výběru. Dle vlastního výběru večeřely častěji rodiny žáků **vyšších ročníků**.
- Více než třetina **respondentů (rodičů)** připouští, že má **nadváhu**. **U dětí se podle respondentů vyskytuje nadváha zřídka**, přičemž podíl dětí s uvedenou nadváhou rychle roste mezi 1. a 5. ročníkem ZŠ. Nadváha dětí je také typičtější v obcích do 10 tisíc obyvatel a v Karlovarském a Ústeckém kraji.

Konzumace ovoce a zeleniny v rodinách žáků a pozorované změny

- Děti i rodiče konzumují **častěji ovoce než zeleninu**, u dětí je to v průměru v pěti dnech a u rodičů v průměru mezi čtyřmi a pěti dny v týdnu. Ovoce i zelenina se konzumuje **o něco častěji v Praze a v městech nad 50 tisíc obyvatel** než ve zbytku ČR.
- Ovoce i zeleninu konzumují **častěji dívky než chlapci a matky než otcové**.

- Ovoce i zelenina je v domácnostech žáků k dispozici **téměř každý den**, ve více než pěti dnech v týdnu dokonce **ve více druzích**.
- Podle názoru rodičů žijí **dvě třetiny žáků v domácnostech s přiměřenou konzumací ovoce a zeleniny**. Tento názor se ovšem opírá o **podceněnou představu, co to je přiměřená konzumace**. Naprostá většina rodičů, a to téměř stejnoměrně ve všech krajích i v obcích různé velikosti, se totiž domnívá, že postačuje jíst ovoce nebo zeleninu jednou či třikrát denně.
- **Změny v konzumaci ovoce a zeleniny** byly v průběhu zapojení do projektu pozorovány **častěji u žáků mimo největší sídla** (tj. i mimo Prahu).
- Změny během projektu byly pozorovány relativně častěji **u žáků s méně pravidelným stravováním a u žáků s nadváhou**, i tam se však změny v konzumaci ovoce a zeleniny týkaly nejvýše 30 % žáků, zatímco přibližně u poloviny žáků respondenti žádné změny (tj. ani v konzumaci ani ve znalostech o ovoci a zelenině) nezaznamenali.

Hodnocení projektu a zvažované kroky

- **Hodnocení projektu od ředitelů škol bylo ve všech aspektech pozitivní**. Ze sledovaných položek bylo nejlépe hodnoceno přijetí projektu žáky 1. stupně (průměrná známka 1,44), dále přijetí pedagogickým sborem (1,51), poté celkové hodnocení realizace projektu (1,55) a nakonec přijetí projektu rodiči žáků 1. stupně (1,65).
- Přijetí projektu bylo v průměru **ve všech oblastech nejlépe hodnocené v kraji Karlovarském**. Přijetí projektu rodiči žáků 1. stupně nejhůře hodnotili ředitelé škol v kraji Libereckém, ostatní položky byly nejhůře hodnoceny pražskými školami.
- Přijetí projektu **pedagogickým sborem a celkovou realizaci projektu** hodnotily v průměru lépe školy určené výhradně pro žáky se speciálními vzdělávacími

potřebami. Naopak hodnocení **přijetí projektu rodiči žáků 1. stupně** hodnotily lépe školy běžné.

- **Nejhorší průměrné hodnocení** přijetí projektu žáky 1. stupně, přijetí projektu pedagogickým sborem a celkové realizace projektu bylo zaznamenáno školami **s více než 200 žáky** v projektu.
- Školy, na kterých byl v pozici odpovědné osoby za projekt některý **pedagogický pracovník** (tj. ředitel, jeho zástupce, učitel apod.) byl projekt ve všech kritériích **hodnocen lépe** než na školách, kde byl v této pozici někdo jiný. Též školy **zapojené do sítě Škol podporujících zdraví** hodnotily projekt ve všech kritériích **lépe** než školy, které do této sítě zapojené nejsou.
- Ve školách, které v šetření uvedly, že si mohly **vždy vybrat ovoce a zeleninu**, kterou jim dodavatel doručí, a zejména které **pozitivně hodnotily kvalitu dodávaného ovoce a zeleniny, pestrost produktů, jejich formu, jakož i celkově spolupráci s dodavatelem**, byl i projekt ve všech sledovaných ohledech hodnocen **pozitivněji**.
- Navíc na školách, kde byl **projekt přijatý rodiči žáků lépe**, byly dle výpovědí ředitelů škol **stravovací návyky žáků 1. stupně o poznání lepší**. Hodnocení projektu **v ostatních parametrech** (tj. přijetí projektu žáky 1. stupně a pedagogickým sborem, jakož i celkové hodnocení realizace projektu) sice také statisticky významně koreluje se stravovacími návyky žáků, jedná se však jen o **slabou souvislost**.
- Oproti minulému roku, kdy nebyla prokázána souvislost mezi hodnocením projektu v jednotlivých aspektech a pestrostí doprovodných aktivit, již letos **slabá** (statisticky významná) **korelace zaznamenána byla** - tam, kde školy přistoupily k **více druhům podpůrných aktivit**, byl také projekt hodnocen ve všech aspektech **lépe**.
- Dále měly školy odpovědět na otázku, **zda si myslí, že v žácích na 2. stupni, kteří již projektem prošli, projekt podpořil pozitivní vztah ke konzumaci ovoce a zeleniny**. Hodnocení zde uvedlo jen 60 % škol, z nichž **70,1 %** odpovědělo **kladně** (11,7 %

„určitě ano“ a 58,4% „spíše ano“) a **29,9 % záporně** (26 % „spíše ne“ a 3,9 % „určitě ne“).

- **Největší podíl kladných odpovědí** zaznamenaly opět školy v kraji **Karlovarském** (79,1 %), kde rovněž nejvyšší podíl uvedl odpověď „určitě ano“, a **nejmenší podíl kladných odpovědí** uvedly opět školy v Praze (59,5 %), kde zároveň nejvyšší podíl škol (8,9 %) byl názoru, že projekt u žáků 2. stupně, kteří jím dříve prošli, určitě nepodpořil pozitivní vztah ke konzumaci ovoce a zeleniny.
- Školy, které si myslely, že projekt **podpořil v žácích 2. stupně, kteří jím prošli, pozitivní vztah ke konzumaci ovoce a zeleniny**, uváděly v průměru **menší podíl žáků 1. stupně s uvedenými stravovacími problémy** než školy, které byly opačného názoru.
- V tomto školním roce měly dále školy za úkol nově zhodnotit, ***jak velkou zátěž pro ně představoval projekt Ovoce do škol*** z hlediska financí, potřebného personálu a z časově-organizačního hlediska. Ve všech třech ohledech uvedlo **jen nepatrné procento škol, že by pro ně projekt představoval velkou zátěž**. Co se finanční stránky týče, tak pro 92,3 % škol nepředstavoval projekt žádnou finanční zátěž. Na rozdíl od toho zátěž v personální oblasti nepocituje již jen 37,3 % škol a žádnou časově organizační zátěž nepociťovalo pouze 31,3 % škol.
- **Personální zátěž** vnímalo 72,8 % škol v Praze a 5,5 % jich tuto zátěž hodnotilo dokonce jako velkou. Oproti tomu v kraji **Karlovarském** vnímalo personální zátěž jen 44,7 % škol a všechny ji hodnotily jen jako mírnou. Zároveň čím bylo na školách **více žáků**, kteří v rámci projektu dostávali ovoce a zeleninu, tím **častěji školy vnímaly nějakou personální a časově organizační zátěž**. To se odráží i v hodnocení projektu (viz výše).
- Časově-organizační zátěž pocítovala polovina škol **vyhrazených pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami** oproti 70,3 % škol běžných.

- Školy, pro které projekt **nepředstavoval finanční, personální a časovou zátěž**, hodnotily projekt v průměru ve všech sledovaných aspektech **lépe** než školy, pro které znamenal mírnou, nebo dokonce velkou zátěž.
- Naprostá většina škol (**96,9 %**), které se zúčastnily šetření, uvedla, že je již téměř či zcela rozhodnuta, že pokud bude projekt Ovoce do škol v příštím školním roce pokračovat tak, jak je nyní nastaven, **projeví opět zájem o účast**.
- Přitom **50,5 % z nich** uvedlo, že **neuvažují o žádných změnách**, neboť jsou se stávající situací vcelku spokojeny. **Z 1 395 škol, které o nějaké změně uvažují**, by jich nejvíce zvažovalo **dohodu se stávajícím dodavatelem** o změně frekvence, množství či sortimentu dováženého zboží v rámci stávajícího rozpočtu (59,4 %) a zhruba pětina jich také uvedla, že zvažuje **zapojení do některého celostátního projektu**, popř. více takových projektů (21,7 %), **zvýšení časového prostoru pro doprovodné aktivity** na škole (20,2 %) a **změnu nabídky doprovodných aktivit** na škole (19 %).
- Školy **běžné** se od škol určených výhradně **pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami** statisticky významně liší v podílu uvedení, že plánují **hledání sponzora**, který by jim pomohl projekt rozšířit. Mezi školami určenými výhradně pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami mělo takové plány 7,1 % škol oproti 3,6 % škol běžných.
- Ve sledovaných třech školních rocích postupně klesal podíl škol, které zvažovaly, že se se stávajícím dodavatelem **dohodnou na změně frekvence**, množství či sortimentu dováženého zboží v rámci stávajícího rozpočtu a naopak mírně rostl podíl těch škol, které **žádné změny neplánovaly**. Oproti minulému školnímu roku je znát též pokles podílu škol, které zvažovaly, že **požádají rodiče** o finanční spoluúčast a podporu rozšíření projektu, jakož i že si **najdou sponzora**, který by svým příspěvkem pomohl projekt rozšířit.
- Jen **20 škol (0,69 %)**, které se zúčastnily šetření, naopak uvedlo, že je již téměř či zcela rozhodnutých, že pokud bude projekt Ovoce do škol v příštím školním roce pokračovat tak, jak je nyní nastaven, **neprojeví již zájem o účast**. V minulém školním

roce to přitom bylo 0,96 % a v předminulém 1,73 % škol, **podíl takových škol se tedy snižuje.**